

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/13406. számú
törvényjavaslat**

a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

**Előadó: Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere**

Budapest, 2013. december

2013. évi törvény

a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

A magyar társadalom hosszú távú fejlődésének alapjait szolgáló köznevelés eredményessége a felnövekvő nemzedék sikerességének záloga. A művelődéshez való jog Alaptörvényben meghatározott érvényesülése érdekében a köznevelésben alkalmazott tantervekhez kapcsolódó pedagógiai céloknak és feladatoknak a magas színvonalú, valamennyi tanuló számára biztosított tankönyvek útján, az állami felelősségvállalás alapján kell megvalósulniuk. A tankönyvek és tartalmi megfelelőségük biztosítása állami feladat. Az Országgyűlés e célok elérése érdekében a következő törvényt alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. § (1) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni Magyarország területén

a) az általános iskolában,

b) gimnáziumban,

c) szakközépiskolában,

d) szakiskolában,

e) alapfokú művészeti iskolában,

f) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben, továbbá

g) a nemzetiségi oktatást végző iskolában [a továbbiakban az a)–g) pont alattiak együtt: iskola] – ide nem értve az oktatásért felelős miniszter engedélye alapján a külföldi állam vagy nemzetközi szervezet oktatási programja alapján folyó oktatást, - alkalmazott tankönyv, pedagógus-kézikönyv előállítására, pályázat útján történő kiválasztására, jóváhagyására, a kísérleti tankönyvfejlesztésre továbbá az e feladatok végrehajtásában közreműködőkre, az érintettek tankönyvvel, pedagógus-kézikönyvvel való ellátásában közreműködő természetes és jogi személyekre, valamint ezek jogi személyiség nélküli szervezeteire.

(2) A köznevelés tankönyvellátásának és a pedagóguskézikönyv-ellátásának a megszervezése állami feladat.

(3) A tankönyvellátás és a pedagóguskézikönyv-ellátás rendszerének működtetéséért az oktatásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) felelős.

(4) Az állam az (1) bekezdésben meghatározott feladatot – a Kormány rendeletében meghatározott testület közreműködésével –

a) az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv működtetésével, továbbá

b) a miniszter által kiírt tankönyvfejlesztési pályázat eredményeinek hasznosításával,

c) a miniszter által kezdeményezett kísérleti tankönyvfejlesztés eredményeinek a köznevelésben történő hasznosításával

látja el.

(5) A köznevelésben használható tankönyvekről, pedagógus-kézikönyvekről tankönyvjegyzéket kell vezetni.

(6) E törvény alkalmazásában:

a) *használt tankönyv*: az iskolai tankönyvellátás keretében az adott iskolával tanulói jogviszonyban álló tanuló részére az iskola által ingyen vagy térítés ellenében átadott, legalább három hónapon át használt, majd a tanulóól visszavett, vagy a tanuló által az iskola részére felajánlott tankönyv;

b) *kísérleti tankönyv*: olyan, a miniszter engedélye alapján kiadott, bármely iskolai évfolyam vonatkozásában bármely, a nemzeti köznevelésről szóló törvény felhatalmazása alapján kiadott Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott műveltségi területre vagy a miniszter által kiadott kerettantervek bármely tantárgyára vonatkozó, valamint bármely nevelési-oktatási program részeként keletkezett tankönyv, amelynek célja a kísérleti köznevelés-fejlesztési program keretében történő alkalmazás az iskolák részvétele alapján, és amelyet a részt vevő iskolák rendelkezésére kell bocsátani;

c) *közismereti tankönyv*: a Nat bármely műveltségi területéhez fejlesztett tankönyv;

d) *munkafüzet*: az a szerzői jogi védelem alá eső, nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus formában rögzített és az e törvényben meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánított kiadvány, amely alkalmas arra, hogy egy vagy több meghatározott tankönyv tananyagának gyakorlását, elsajátítását, alkalmazását elősegítse;

e) *munkatankönyv*: az a tankönyv, amelynek alkalmazása során a tanulónak a tankönyvben elhelyezett, de a tankönyvtől elválasztható és utánnnyomással önállóan előállítható feladatlapon kell az előírt feladatot megoldania;

f) *pedagógus-kézikönyv*: valamely kerettantervhez jóváhagyott tankönyv iskolai nevelés-oktatásban történő rendszerszintű alkalmazását támogató, pedagógiai célú szakmódszertani útmutatásokat tartalmazó kézikönyv, amely nyomtatott formában vagy elektronikus úton is előállítható és terjeszthető;

g) *szakképzési tankönyv*: a szakképzési kerettanterv alapján az iskolarendszerű szakképzésben alkalmazott tankönyv;

h) *tankönyv*: az a könyv, amelyet jogszabályban meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánítottak, továbbá az, amelyet a miniszter az általa kiírt nyilvános pályázat keretében kiválasztott. Tankönyvvé nyilvánítható a szótár, a szöveggyűjtemény, az atlasz, a kislexikon, a munkatankönyv, a munkafüzet, a feladatgyűjtemény, a digitális tananyag és a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozó, feladathordozó;

i) *tartós tankönyv*: az a tankönyv, könyvhöz kapcsolódó kiadvány, amely nem tartalmaz a tankönyvbe történő bejegyzést igénylő feladatokat, és alkalmas arra, hogy a tanulók legalább négy tanéven keresztül használják.

2. Az állami tankönyvellátásban közreműködő szervezetek

2. § (1) Az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv

a) közreműködik a miniszter által jóváhagyott tankönyvfejlesztési terv végrehajtásában, ennek keretében

aa) elkészíti az új fejlesztésű tankönyvek imprimatúráját,

ab) az adott tanév tankönyvellátásának biztosítása céljából az általa kiadott tankönyveket, pedagógus-kézikönyveket a szükséges példányszámban, elektronikus, vagy nyomdai úton előállítja, terjesztésre átadja,

ac) részt vesz a miniszter által kezdeményezett kísérletitankönyv-fejlesztési programokban,

ad) a miniszter utasítása alapján az adott műveltségi területre, tantárgyra vonatkozóan ellátja az adott tankönyv soron kívüli fejlesztési feladatait,

b) továbbképzést, konferenciát szervez,

c) kiállítást rendez,

d) állami fejlesztésű tankönyv kéziratának előállítása céljából tankönyvszerzők részére nyilvános pályázat kiírását kezdeményezheti,

e) kiadói feladatokat lát el, kutatási és felmérési eredményeit kiadványokban publikálja,

f) folyamatosan tájékoztatja a minisztert a tevékenységével összefüggő feladatokról és a miniszter egyidejű tájékoztatása mellett ellátja a tevékenységével összefüggő kommunikációs feladatokat.

(2) A tankönyvek országos megrendelése, beszerzése és az iskolák számára történő eljuttatásának megszervezése, a tankönyvek vételárának beszedése (a továbbiakban: tankönyvellátás) állami feladat, amelyet az állam a Kormány rendeletében kijelölt nonprofit gazdasági társaság (a továbbiakban: könyvtárellátó) útján látja el.

(3) A könyvtárellátó

a) a tankönyvellátás során úgy köteles eljárni, hogy azzal országos szinten a tankönyvellátás leggazdaságosabb megvalósítását biztosítsa,

b) biztosítja, hogy a tanuló legfeljebb a tankönyvjegyzékben feltüntetett legmagasabb fogyasztói áron (a továbbiakban: iskolai terjesztési ár) jusson hozzá a tankönyvhöz azzal, hogy az iskolai terjesztési ár tartalmazza az általános forgalmi adó összegét is,

c) gondoskodik arról, hogy az iskolában alkalmazott tankönyvek az egész tanév során az iskola tanulói részére megvásárolhatók legyenek.

(4) A könyvtárellátónak, valamint a könyvtárellátó teljesítési segédjének nem lehet vezető tisztségviselője, felügyelőbizottsági tagja, könyvvizsgálója az a személy, aki

a) a tankönyvkiadással, -terjesztéssel foglalkozó természetes és jogi személy, valamint ezek jogi személyiség nélküli társasága vezetője, munkavállalója, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti hozzátartozója,

b) az a) pontban meghatározott szervezetben tagsági jogokat megtestesítő vagyoni joggal rendelkezik, vagy részt vesz az ügyvezetésében, a felügyelő bizottságában.

3. A tankönyvvé nyilvánítási eljárás, a tankönyvjegyzék, a tankönyvrendelés, a tankönyvellátás alapvető szabályai

3. § (1) Tankönyvként az a nyomtatott formában megjelent vagy elektronikus adathordozón rögzített könyv hozható forgalomba, amelyet e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott eljárás keretében

a) tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítottak, vagy

b) nyilvános pályázati eljárás keretében meghatározott évfolyam, műveltségi terület, tantárgy vagy annak tanításához alkalmazható pedagógus-kézikönyv vonatkozásában a miniszter kiválasztott, vagy

c) a miniszter kezdeményezésére kísérleti tankönyvként fejlesztettek ki és a tankönyvjegyzékre vették.

(2) A tankönyvjegyzékre – az e törvényben és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott eljárásban – az (1) bekezdésben meghatározott tankönyv, valamint a pedagógus-kézikönyv vehető fel. A digitális adathordozón rögzített tankönyv tartós tankönyvként nem vehető fel a tankönyvjegyzékre.

(3) A könyv tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítását

a) a könyvkiadást folytató jogi személy,

b) a miniszter,

c) szakképzési tankönyv esetén a szakképesítésért felelős miniszter kérheti. A tankönyvvé nyilvánítási eljárás során figyelemmel kell lenni a tankönyvnek, pedagógus-kézikönyvnek a nevelés-oktatás során történő lehetséges gyakorlati alkalmazásaira, a taníthatóság és tanulhatóság szempontjaira.

(4) A tankönyvjegyzék – ide nem értve a szótárt, a szöveggyűjteményt, a feladatgyűjteményt, az atlaszt, a kislexikont, a munkafüzetet, a digitális tananyagot és a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozót, feladathordozót –

a) bármely évfolyam bármely tantárgya vonatkozásában a Nat szerint jóváhagyott kerettantervi tantárgyanként

b) szakképzési tankönyv esetén szakképzési kerettantervi tantárgyanként, modulonként, témakörönként

legfeljebb kettő tankönyvet tartalmazhat.

(5) A könyv tankönyvvé nyilvánításáról és a tankönyvvé nyilvánítás megszüntetéséről a miniszter által rendeletben meghatározott eljárásban – a (6)–(7) bekezdésben meghatározott kivétellel – az oktatási hivatal dönt. Az oktatási hivatal elutasítja azt a tankönyvvé nyilvánítási kérelmet, amelyet olyan könyvvel kapcsolatban nyújtottak be, amely részt vett a miniszter az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti nyilvános pályázati eljárásában, és a miniszter azt nem támogatta.

(6) Ha a közismereti tankönyv, pedagógus-kézikönyv megírása, elkészítése a miniszter által kiírt nyilvános pályázati eljárás keretében, vagy a miniszter által kezdeményezett kísérleti tankönyvfejlesztés keretei között történt, akkor a tankönyvvé nyilvánítási eljárást nem kell lefolytatni, hanem a pályázati eljárás, a kísérleti tankönyvfejlesztés során kell meggyőződni a tankönyv, a pedagógus-kézikönyv nevelés-oktatás során történő lehetséges gyakorlati alkalmazásáról, a taníthatósági és tanulhatósági szempontoknak való megfeleléséről és a tankönyvet a miniszter döntése alapján kell felvenni a tankönyvjegyzékre.

(7) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 7. § (1) bekezdés *d)–e)* pontja szerinti szakképző iskolában folytatott szakképzési tankönyveket a szakképesítésért felelős miniszter nyilvánítja tankönyvvé és dönt a tankönyvvé nyilvánítás megszüntetéséről. A szakképesítésért felelős miniszter ezt a jogát az irányítása alatt álló államigazgatási szervre, illetve a miniszterrel kötött megállapodás alapján az oktatási hivatalra átruházhatja.

(8) A miniszter és a szakképesítésért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánítással összefüggő feladatait a Kormány rendeletben határozza meg azzal, hogy a miniszter a nemzetiségi nevelés-oktatást érintő nyilvános tankönyvfejlesztési pályázatot az Országos Nemzetiségi Tanács egyetértésével írja ki. A benyújtott pályázatokról a miniszter az Országos Nemzetiségi Tanács javaslata alapján dönt.

(9) A miniszter, valamint a szakképesítésért felelős miniszter pályázatot írhat ki elektronikus adathordozón rögzített tananyag elkészítésére és forgalmazására, valamint az iskolák részére történő eljuttatására.

(10) Az iskolai tankönyvrendelést – a fenntartó egyetértésével – az iskola igazgatója készíti el, a szakmai munkaközösség véleményének beszerzését követően, az Nkt. 63. § (1) bekezdés *c)* pontjának figyelembevételével. A tankönyvrendelés alapján kell meghatározni, hogy a tankönyv vásárlására rendelkezésre álló összeget mely tankönyvek vásárlására fordítják.

(11) Az iskola a tankönyvjegyzékről a Nat szerinti kerettantervi tantárgyhoz, a szakképzési kerettantervi tantárgyhoz, a tanított modulhoz, témakörhöz, az (1) bekezdés szerint fejlesztett tankönyvvé nyilvánított könyvek közül választ.

(12) Az iskolai tankönyvrendelést az iskola – jogszabályban meghatározottak szerint, elektronikus formában – megküldi a könyvtárellátónak. A könyvtárellátó számára az iskola a tankönyvrendeléssel kapcsolatos, alábbi személyes adatokat adja át:

a) a tanuló neve,

b) a tanuló diákigazolványának száma,

c) a tanuló törvényes képviselőjének neve,

d) a tanuló lakcíme,

e) a tanuló iskolájának neve, OM azonosítója,

f) a tanuló évfolyamának, osztályának megjelölése,

g) az iskola minden tanulója esetén az iskolai tankönyvellátás keretében megvásárolt tankönyvek címe, illetve a tankönyvvásárláshoz kapott támogatás összege, továbbá

h) a tanuló nemzetiségének megjelölése, amennyiben a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabályban meghatározott nyilatkozattal nemzetiséghez tartozóként vesz részt a nemzetiségi nevelés-oktatásban.

(13) Az iskola átadja a könyvtárellátónak a tankönyvek tanulóra, évfolyamra, tantárgyra lebontott címlistáját.

(14) A személyes adatok kizárólag a tankönyvjegyzékben meghatározott áron történő tankönyvvásárláshoz való jogosultság megállapítására és a tankönyv értékesítése érdekében használhatók fel. A (12)–(13) bekezdés alapján átadott személyes adatok az átadásuk napját követő egy évig tárolhatók.

4. Az állami pénzügyi felelősségvállalás szabályai

4. § (1) A költségvetésről szóló törvényben kell meghatározni

a) az Nkt. 46. § (5) bekezdésben meghatározott, valamint

b) az Nkt. 7. § (1) bekezdés *c)*–*d)* pontjában meghatározott, négy vagy öt évfolyammal működő középiskolákban, valamint az Nkt. 7. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti szakiskolában alkalmazott tankönyvek iskolai beszerzéséhez biztosított

állami támogatás fedezetét.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában az Nkt. szerinti felmenő rendszerben bevezetésre kerülő ingyenes iskolai tankönyvellátással nem érintett iskolai évfolyamokon, továbbá az (1) bekezdés *b)* pontja tekintetében az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy – az iskolától történő tankönyvkölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetve tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzügyi támogatás útján – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

a) tartósan beteg,

b) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

c) három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,

d) nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, vagy

e) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül

a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre (a továbbiakban: normatív kedvezmény). A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

(3) Abban a kérdésben, hogy a normatív kedvezményre való jogosultság elbírálásánál kit kell

a) tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosultnak tekinteni – kivéve, ha az iskoláztatási támogatásra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg –, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. Fejezetében,

b) sajátos nevelési igényűnek tekinteni, az Nkt. sajátos nevelési igény meghatározására vonatkozó rendelkezésében foglaltakat kell alkalmazni.

(4) A tankönyvtámogatás összegét – a költségvetésről szóló törvényben meghatározottak szerint – az iskola fenntartója útján kell eljuttatni az iskolához.

(5) A tankönyvtámogatás felhasználható a tanulói tankönyvvásárlás költségeinek átvállalására és csökkentésére, továbbá az iskolai tankönyvrendelés teljesítésére.

5. Záró rendelkezések

5. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az oktatási hivatal, az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv, a könyvtárellátó feladatait ellátó szervet, illetve jogi személyt rendeletben jelölje ki.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) az 1. § (4) bekezdése szerinti testület jogállását és feladatkörét, összetételét és működését,
 - b) a tankönyvellátási szerződés tartalmi elemeit,
 - c) a könyvtárellátó és a tankönyvforgalmazó között megkötendő szerződés esetköreit és tartalmi elemeit,
 - d) a miniszter és a szakképzésért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánítással összefüggő feladatait,
- rendeletben határozza meg.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – a szakképzési tankönyvek tekintetében a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszterrel, az igazgatási szolgáltatási díj, az állami tankönyvtámogatás rendje tekintetében az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben határozza meg a tankönyvvé, a pedagógiai kézikönyvvé nyilvánítási eljárás részletes szabályait, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjét, továbbá a nevelési-oktatási program részeként jóváhagyott információhordozók és feladathordozók tankönyvvé nyilvánításának szabályait, ennek keretében különösen

a) a tankönyv, a pedagógiai kézikönyv – beleértve a nem nyomtatott formában megjelenő műveket is – jóváhagyási eljárását, valamint beválásának vizsgálatát, a tankönyvjegyzék vezetését, elkészítését, összeállítását és nyilvánosságra hozatalát, a tankönyvvé nyilvánítás megszűnését,

b) az iskolai tanulói tankönyvtámogatás elveinek, felhasználási szabályainak megállapítását, az országos és az iskolai tankönyvellátás és tankönyvrendelés szabályait,

c) az egyházi jogi személy által szervezett, a nevelési-oktatási intézményben folyó hitoktatásban, iskolában folyó hit-és erkölcsoktatásban alkalmazott könyvek jegyzékének összeállítását és közzétételét.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben határozza meg a Szakképzési Tankönyv és Taneszköz Tanács összetételét, működési rendjét.

6. § Ez a törvény 2014. január 1-jén lép hatályba.

7. § (1) Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott jogi személyiség nélküli szervezet alatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépését megelőzően a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot is érteni kell.

(2) Ha az 1. § (4) bekezdésében meghatározottak alapján a tankönyvellátás előre láthatóan nem biztosítható megfelelő színvonalon, valamely iskolai évfolyam, műveltségi terület, tantárgy vonatkozásában a miniszter a tankönyvvé nyilvánítási eljárásban a Kormány által rendeletben kijelölt testület véleményének kikérésével köznevelési célú a tankönyvfejlesztésre nyilvános felhívást tesz közzé. A nyilvános felhívás eredményeképpen elkészített könyveket – kérelemre, az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott, a tankönyvvé nyilvánításra vonatkozó tartalmi és formai követelmények teljesülése esetén – az oktatási hivatal tankönyvvé nyilvánítja.

(3) A 3. § (4) bekezdésében meghatározottakat az e törvény és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek hatálybalépését követően megkezdett tankönyvvé nyilvánítási eljárásokban kell alkalmazni. Az e törvény hatálybalépését követően új tankönyv a tankönyvjegyzékre a 3. § (4) bekezdésében meghatározott számban vehető fel.

(4) E törvény hatályba lépése nem érinti a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Tpr.), valamint annak végrehajtási rendelete alapján lefolytatott tankönyvvé nyilvánítás érvényességét. A Tpr. alapján tankönyvvé nyilvánított és a

tankönyvjegyzékre felvett tankönyvek a 3. § (11) bekezdésben meghatározott feltétel teljesüléséig, de legfeljebb az engedélyben meghatározott időtartamig tankönyvként forgalmazhatók. E tankönyvek tekintetében a 3. § (4) bekezdésében foglalt korlátozás nem alkalmazható.

(5) E törvény rendelkezéseit a (6) bekezdésben foglalt kivétellel a folyamatban lévő eljárásokban úgy kell alkalmazni, hogy az e törvény hatályba lépésekor le nem zárt tankönyvvé nyilvánítási eljárást meg kell szüntetni, a megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat a kérelmezőnek vissza kell téríteni. A megszüntetett eljárásban az eljáró hatóság által felkért szakértő szakértői díját az állam viseli.

(6) Szakképzési tankönyv esetén a folyamatban lévő eljárásokat a Tpr. és annak végrehajtási rendelete alapján 2014. április 30-ig le kell zárni.

(7) A Tpr. 2. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti miniszteri pályázati eljárás lefolytatását e törvény hatályba lépése nem érinti. A pályázatot a Tpr. valamint annak végrehajtási rendelete alapján, a pályázati kiírásban meghatározott ütemezés szerint kell lezárni.

(8) A Tankönyves Vállalkozók Országos Testülete 2014. március 31-én megszűnik.

(9) A Tpr. szerinti Tankönyves Vállalkozók Országos Testületének elnöksége e törvény hatályba lépésétől számított harminc napon belül köteles összehívni a Tankönyves Vállalkozók Országos Testületének közgyűlését.

(10) A közgyűlés legkésőbb 2014. március 1-jéig határoz

a) a Tankönyves Vállalkozók Országos Testülete vagyonának tekintetében a számviteli törvény szerinti záró beszámoló elfogadásáról,

b) a megszűnéssel, átalakulással kapcsolatos bejelentési kötelezettség teljesítéséről.

(11) A Tankönyves Vállalkozók Országos Testületének megszűnésére az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvénynek az egyesület végelszámolására vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy

a) a Tankönyves Vállalkozók Országos Testületének közgyűlése nem határozhat sem köztestületi, se más formában történő továbbműködésről,

b) a kapott, de fel nem használt költségvetési támogatást vissza kell fizetni,

c) kötelezettségeit a (8) bekezdésben foglalt határidőig teljesítenie kell,

d) a hitelezők követeléseinek kiegyenlítése után fennmaradt vagyonát az alapszabályában meghatározott módon a tagjai között osztja fel.

8. § (1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (12) bekezdés *n*) pontjában „a tankönyvpiac rendjéről szóló törvény” szövegrész helyébe „a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvény” szöveg lép.

(2) A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. számú melléklet Az adómentes bevételekről 8.6. *a*) pontjában a „tankönyvpiac rendjéről szóló törvény alapján,” szövegrész helyébe a „nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott rendelet, és” szöveg lép.

(3) A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 120. § *a*) pontjában az „a tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben” szövegrész helyébe az „a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvényben” szöveg lép.

(4) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 89. § (3) bekezdésében az „a tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben” szövegrészek helyébe az „a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvényben” szöveg lép.

9. § (1) Hatályát veszti a Tpr. .

(2) Hatályát veszti a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény módosításáról szóló 2012. évi CXXV. törvény.

(3) Hatályát veszti a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 118. § (5) bekezdése.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) kihirdetését követően a köznevelés minden részterülete szabályozásra, valamint a működtetés megújításra került, figyelemmel az állami felelősségvállalás megnövelt szerepére és arra a jogalkotói szándékra, hogy minden gyermek, tanuló számára az ország bármely települése vonatkozásában elsősorban az államnak kell a lehető legmagasabb szintű köznevelési feladatellátást megszerveznie. A Kormány és a Magyar Országgyűlés szándéka szerint a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében minden, a nemzeti köznevelést érintő szabályozási területen törekedni kell arra, hogy a szabad piaci mechanizmusokra és a nem állami, hanem piaci szereplők bevonására épülő közszolgáltatások funkciózavarai ne okozhassanak ellátási nehézségeket, amelyek hátrányos helyzetbe hozhatnak bármely tanulót, nevelési-oktatási intézményt, amelynek következtében a Nemzeti alaptantervben meghatározott minimális tudástartalmak, követelmények így nem tudnak megvalósulni.

A nemzeti köznevelési rendszerben a Nemzeti alaptanterv és a különböző kerettantervek révén a tanulók részére államilag meghatározott és elvárt tudás elmélyítését támogató tankönyvek előállítását és forgalmazását is alapvetően piaci mechanizmusok határozzák meg, ezzel befolyásolva azt is, hogy milyen az iskolák tankönyvválasztása, ezáltal meghatározva azt is, hogy egy adott iskola adott tanulója melyik piaci alapon működő kiadó melyik tankönyvéből tanul. A köznevelés tankönyvellátásának sajátossága, hogy a pedagógus különböző szakmai és piaci hatások eredőjeként választ tankönyvet az általa oktatott tanulóknak. Olyan tankönyveket, amelyeket piaci mechanizmusok keretei között állít elő valamely – jelenleg több mint száz – kiadó, és az országos tankönyv-előállítás folyamatában a kiadói marketing-mechanizmusok széles tárháza befolyásolja az iskolák majdani tankönyvválasztását. A jelenleg hatályos szabályozást tartalmazó tankönyvpiaci rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény nem az állami felelősségvállalás és az állami közfeladat ellátás elveire építkezik, hanem arra, hogy lehetővé tegye, hogy a különböző piaci szereplők, gazdálkodó szervezetek – jogi keretek között – szabad piaci mechanizmusokkal is élve minél nagyobb példányszámot szállítsanak a köznevelés részét képező iskolákba, ezáltal is törekedve a minél magasabb profit megszerzésére. Nem vitatható az a tény, hogy a kiadók saját befektetéseikkel fejlesztették ki az általuk előállított tankönyveket, és eközben igyekeztek megfelelni a mindenkori kormányzati elvárásoknak, a változó szabályozásnak és a magas minőségi kritériumoknak. Hangsúlyozni szükséges a törvényi szabályozás adta piaci viszonyokat, amelyek lehetővé teszik azt is, hogy adott esetben, ha valamely kiadó nem teljesíti vállalásait, a tanulók nem jutnak hozzá a megrendelt tankönyvhöz és az állami tantervek által meghatározott garantált tudáshoz.

Mindezek alapján szükségessé vált, hogy az állam a jelenlegi köznevelési tankönyvpiaci szabályozási keretek helyett új szabályozási kereteket alkosson. Olyan szabályrendszert, olyan új törvényt, amely a piaci mechanizmusok és a tankönyvkiadók egymással történő versengése helyett megteremti az állam felelősségét, azt az állami garanciát, amely alapján az állam saját állami tankönyvkiadóval, kísérleti tankönyvfejlesztésével is biztosítja a jövőben a tankönyveket az iskoláknak, de nem kizárva ebből azt sem, hogy ahol indokolt, fenntartsa a nem állami tulajdonban álló kiadók tankönyvfejlesztésbe való bevonásának lehetőségét.

A benyújtott törvényjavaslat új alapokra helyezi a köznevelési tankönyvfejlesztés, - előállítás egészét, állami felelősségként értelmezi a tankönyvek előállítását, rendelkezik a Kormány által rendeletben kijelölésre kerülő állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szervről, a tankönyvvé nyilvánítási eljárásban a Kormány által rendeletben kijelölt testületről, amely a legmagasabb állami garancia lesz majd a tankönyvek magas minőségére.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Rendelkezik a törvény hatályáról, meghatározza, hogy mely köznevelési intézménytípusokra, mely természetes és jogi személyekre terjed ki a törvény hatálya.

Nevesíti, hogy a köznevelés tankönyvellátása állami közérdekű feladat, amelynek működtetésért az oktatásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a felelős. A köznevelés országos tankönyvellátását a tankönyvvé nyilvánítási eljárásban a Kormány által rendeletben kijelölt testület közreműködésével az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv (továbbiakban: szerv) látja el. Az szerv ellátási felelőssége mellett kell megszervezni. Lehetőség nyílik arra is, hogy a miniszter úgynevezett kísérleti tankönyvfejlesztés keretében fejlesszen ki új tankönyveket, amelyek nyomdai előállítását az szerv közreműködésével történne. Erre az utóbbi eljárásra jelenleg is adott a lehetőség, ugyanakkor törvényi szintre emelése indokolt, figyelemmel arra, hogy az új tankönyvek fejlesztését és az iskolák részére történő biztosítását így lehet garantálni. A törvényjavaslat is tartalmazza a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Tpr.) jelenleg hatályos azon rendelkezését, amely szerint a miniszter tankönyvfejlesztési pályázatot is kiírhat nem állami tankönyvkiadók részére annak érdekében, hogy olyan tankönyvi hiányterületeken, ahol az állam adott évben fennálló lehetőségei alapján nem fejleszt még tankönyvet, és így más kiadók fejlesztései is bekerülhetnek a köznevelés tankönyvellátásába. Meghatározza a tankönyvvé nyilvánítási eljárásban a Kormány által rendeletben kijelölt testület közreműködői szerepét.

A 2. §-hoz

A rendelkezések meghatározzák a szerv alapfeladataival kapcsolatos olyan főbb szabályokat, amelyek szabályozása törvényi szinten indokolt. Garanciális szabályokat határoz meg a könyvtárellátó működésével, alapfeladataival kapcsolatban. Pontosabb szövegezéssel átülteti az új törvénybe a Tpr.-be már beépített szabályozási elveket, meghatározza, hogy a köznevelési tankönyvek terjesztését az állam a könyvtárellátón keresztül látja el. A törvényjavaslat megteremti annak a lehetőségét is, hogy a könyvtárellátó az országos tankönyvterjesztésbe bevonjon más teljesítési segédet is, amennyiben az indokolt. .

A 3. §-hoz

Meghatározza a tankönyvvé nyilvánítási, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítási eljárás lépéseit, a tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítási eljárás folyamatát, az abban közreműködőket nevesíti. Meghatározza, kik nyújthatnak be a jövőben tankönyvvé továbbá pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás iránti kérelmet. Rendelkezik arról, hogy főszabály szerint az iskolai oktatás adott évfolyamához csak a tankönyvjegyzéken szereplő legfeljebb kettő tankönyv közül lehet rendelni. Rendelkezik arról, hogy a miniszter nyilvános pályázatot is hirdethet abból a célból, hogy a köznevelés tankönyvellátását segítse, bevonva a kiadással üzletszerűen foglalkozó kiadókat. Fontos garanciális szabályként beépítésre kerül az az új elem, ami a fenntartó egyetértéséhez köti az iskola tankönyvválasztását. Ezzel garantálható, hogy az iskola, továbbá a fenntartója között az állami támogatás igénylése és felhasználása vonatkozásában együttműködés és közös felelősségvállalás jöheszen létre. A fenntartó mint az iskola működésének finanszírozója jogot kap arra, hogy segítsen költségvetési szempontból optimalizálni az iskola tankönyv választását. Az új rendszer fenntartása

érdekében pontosításra kerül a személyes adatok köre, az adatkezelés és adattovábbítás szabályrendszere.

A 4. §-hoz

A nemzeti köznevelés rendszerében az Nkt. alapján az állam ingyenesen biztosítja a tanulók tankönyvekkel történő ellátását 2013. szeptember 1-jétől kezdve felmenő rendszerben az elsőtől a nyolcadik évfolyamig. Az alanyi jogon ingyenes tankönyvellátásban részesülő tanulók körén túl a felsőbb évfolyamokon az érintett tanulók között nagyon sok az olyan, aki hátrányos helyzetű, tartósan beteg, sajátos nevelési igényű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, illetve három vagy több gyermeket nevelő családban él, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, amely tanulói kör számára a törvény határozza meg a biztosítható kedvezmények mértékét. Ezen tanulók számára az állam jelenleg is garantálja az ingyenes tankönyvellátást, és ezt a jövőben is fenn kell tartani annak érdekében, hogy a társadalmilag hátrányos helyzetűek állami támogatása megvalósuljon, és ezáltal a társadalmi leszakadásukat az állam megakadályozza.

Az 5. §-hoz

A felhatalmazó rendelkezések meghatározzák azokat a részterületeket, amelyekre vonatkozóan a kormánynak, valamint az oktatásért, továbbá a szakképzésért felelős miniszternek részletszabályokat kell alkotnia.

A 6. §-hoz

Rendelkezik az új törvény hatálybalépéséről. Az új szabályok hatálybalépésének időpontja 2014. január 1., ezzel jogi értelemben is megszűnik a piaci elvekre épülő tankönyvellátás, és megvalósul az állam teljeskörű felelősségére épülő állami közfeladatként megszervezésre kerülő köznevelési tankönyvfejlesztés és -ellátás.

A 7. §-hoz

Rendelkezik azokról az átmeneti szabályokról, amelyek szükségesek ahhoz, hogy mindaddig, amíg az szerv nem tudja biztosítani az összes új tankönyvet, a többi kiadó pályázati úton bekapcsolódhasson a tankönyvellátás országos rendszerébe.

Rendelkezni kell a jelenleg hatályos jogszabályok alapján megkezdett tankönyvvé nyilvánítási eljárásokról, valamint a Tankönyves Vállalkozók Országos Testületének megszüntetéséről.

A 8–9. §-hoz

Az új törvény hatálybalépésével szükségessé váló módosító rendelkezéseket tartalmazza. Rendelkezik a Tpr. és más jogszabály, illetve jogszabályhely hatályon kívül helyezéséről.